Kirjallinen kysymys KK 441/2017 vp

Elsi Katainen kesk ym.

Kirjallinen kysymys ammatillisesta koulutuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Ammatillisen koulutuksen rahoitus tulee varmistaa elinkeinoelämän työvoima- ja kasvutarpeiden kautta

Ammatillisen koulutuksen tarve- ja volyymitarkastelua tehdään usein eri alueiden nuorisoikäluokkia tarkastellen. Koulutusvolyymien mitoituksessa ei tällöin huomioida lainkaan sitä, että koulutukseen hakeutuvilla opiskelijoilla on mahdollisuus hakeutua mihin tahansa oppilaitokseen Suomessa. Esimerkiksi Ylä-Savon koulutuskuntayhtymässä nykymuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista noin 30 % hakeutuu koulutukseen muualta kuin omistajakunnista. Tällä hetkellä oppilaitoksessa on opiskelijoita noin 100 kunnasta eri puolilta Suomea.

Uuden ammatillisen koulutuksen lainsäädännön näkökulmasta koulutuksen volyymimitoitusta päätettäessä tulee varmistaa, että vapaa hakeutumisoikeus ja toteutuneet koulutusvolyymit huomioidaan volyymipäätöksiä tehtäessä.

Työvoimakoulutuksella turvataan yritysten lyhyen aikajänteen akuutteihin työvoimatarpeisiin vastaaminen

Koulutuksenjärjestäjien luvitusprosessin yhteydessä työvoimakoulutustehtävää hakeneiden järjestäjien osalta päätetään myös tulevan vuoden koulutusvolyymistä tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Aikaisemminhan työvoimakoulutus on ollut kilpailtua koulutusta, jossa ne toimijat, joiden laatu- ja hintataso on ollut paras, ovat saaneet tehtäväkseen järjestää erimuotoista koulutusta yritysten tarpeisiin.

Työvoimakoulutus on keskeisin nopeisiin ja suuriin työvoimatarpeisiin vastaamisen työkalu, ja päätösten yhteydessä tulee varmistaa, että päätöksien taustalla huomioidaan aikaisemmin toteutuneet koulutusvolyymit ja koulutusten tuloksellisuus, mutta erityisesti alueiden kasvunäkymät. Tässä suhteessa vuoropuhelun alueiden kanssa tulisi olla aktiivista. Ylä-Savon alueen taloudellinen kasvu on viimeisten parin vuoden aikana ollut huomattavasti koko maan kasvua parempaa, mikä perustuu ennen kaikkea vahvaan ja monipuoliseen vientiteollisuuteen. Rahoituspäätöksissä pitää varmistaa, että nyt saavutettu kasvu ja hyvät tulevaisuudennäkymät voidaan turvata ja yritysten akuutteihin työvoimatarpeisiin vastata.

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 441/2017 vp

Rahoitusjärjestelmän toiminta ja eri alueiden tasa-arvoisuus

Uusi rahoitusjärjestelmä kannustaa koulutuksenjärjestäjiä tulokselliseen ja työelämän tarpeita vastaavien koulutuspalveluiden tuottamiseen. Järjestelmän haittapuolena on kuitenkin sen huono ennakoitavuus, josta useat eri toimijat ovat laki- ja säädösvalmistelujen yhteydessä lausuneet. Koulutuksenjärjestäjät joutuvat tänä vuonna tekemään vuoden 2018 toiminta- ja taloussuunnitelmia hyvin epäselvän tulevaisuuden tilanteen vallitessa. Järjestäjille on kerrottu, että esitys ensi vuoden rahoituksen tasosta saataisiin lokakuun aikana ja päätökset tulisivat vasta ihan vuoden lopussa. Tämä vaikeuttaa merkittävästi järjestäjien toiminnan suunnittelua ja tarkoittaa useissa tapauksissa sitä, että toiminta- ja taloussuunnitelmat joudutaan avaamaan heti vuodenvaihteen jälkeen.

Rahoitusjärjestelmään liittyvä vahva opetus- ja kulttuuriministeriön harkintamahdollisuus tarkoittaa myös sitä, että koulutuksenjärjestäjien tulee käydä jatkuvaa vuoropuhelua ministeriön kanssa eri alueiden tulevista tarpeista, jotta elinkeinoelämän tuleviin tarpeisiin voidaan vastata. Tässä suhteessa alueellisilla koulutuksenjärjestäjillä on usein paras ja viime käden tieto suoraan alueen yrityksistä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

> *Miten varmistetaan työvoimakoulutuksen määrärahojen jakaminen siten, että eri alueiden työvoima- ja kasvutarpeet voidaan turvata,*
>
> *miten varmistetaan, että kasvutoimenpiteiden rahoitus voidaan turvata myös tilanteessa, jossa ennakkoon arvioidut määrärahat on jo käytetty ja*
>
> *miten ministeriö varmistaa, että järjestäjien välinen tasa-arvo päätöksien osalta varmistetaan eikä rahoituksen tulos määräydy sen mukaan, mikä järjestäjä kykenee parhaaseen " "lobbaustoimintaan"?" Lobbausmallissa" etulyöntiasema on luontaisesti niillä järjestäjillä, jotka toimivat lähellä pääkaupunkiseutua, sekä suurilla järjestäjillä, joiden taloudelliset voimavarat mahdollistavat tämäntyyppisen toiminnan.*

Helsingissä 17.10.2017

Elsi Katainen kesk
Markku Eestilä kok
Seppo Kääriäinen kesk
Hannakaisa Heikkinen kesk
Sari Essayah kd